

BOŻE NARODZENIE

ŚWIĄTECZNE TRADYCJE W POLSCE I NA ŚWIECIE

W NUMERZE

- Święta Bożego Narodzenia
- Co z Dziadkiem Mrozem?
- Świąteczna krzyżówka
- Jak ludzie świętują Boże Narodzenie w różnych krajach?
- Skąd się wzięły tradycje świąteczne?
- Tradycje noworoczne

REDAKCJA

*Artem O., Natalia S., Karolina K.,
Paulina N., Julia J., Igor K., Patryk
G., Kacper B., Małgorzata B., Jakub
K., Borys Z., Alicja Z., Gabriela K.*

ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA

Boże Narodzenie, to najważniejsze po Wielkanocy święto w roku. Jest to święto chrześcijańskie, wprowadzone dla uczczenia tajemnicy narodzenia Jezusa Chrystusa. Obchodzono je od IV wieku.

W tamtym okresie, na polecenie cesarzowej Heleny w Betlejem, miejscu narodzenia Jezusa, wzniesiono Bazylikę Narodzenia Pańskiego. Później upowszechnił się zwyczaj budowania stajenki na pamiątkę, że Jezus narodził się właśnie w tym miejscu.

Pierwsza informacja o święcie Bożego Narodzenia obchodzonym 25 grudnia pochodzi z roku 356. Wcześniej dzień narodzin Jezusa obchodzono prawdopodobnie 6 stycznia. 25 grudnia ustanowiono dniem świątecznym jako przeciwwagę do pogańskiego święta słońca.

W średniowieczu święto Bożego Narodzenia było obchodzone niezwykle hucznie i wesoło. Dopiero w XVII wieku zaczęła się kształtować tradycja, jaką znamy do dziś - święta radosnego, ale też pełnego zadumy nad życiem, śmiercią i zbawieniem.

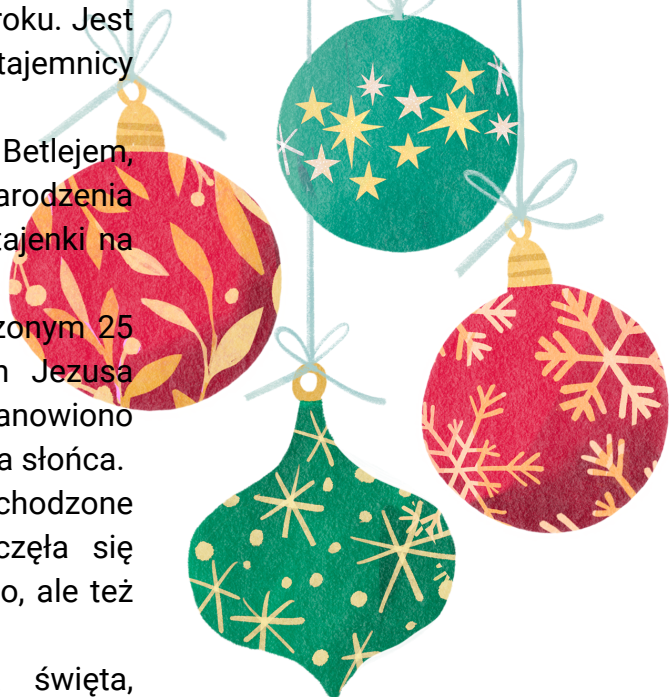
Charakterystyczna dla Bożego Narodzenia jest msza święta, odprawiana o północy, czyli pasterka - na pamiątkę wizyty pasterzy w stajence.

Tradycje i zwyczaje bożonarodzeniowe w Polsce są podobne w większości regionów naszego państwa. Do najpopularniejszych z nich należą:

1. ubieranie choinki
2. łamanie się opłatkiem
3. sianko pod obrusem
4. dawanie prezentów
5. 12 potraw
6. śpiewanie kolęd
7. dodatkowe nakrycie przy wigilijnym stole
8. zasiadanie do kolacji, gdy pojawi się pierwsza gwiazdka na niebie
9. prezenty pod choinką.

Choć wymienione wyżej zwyczaje przetrwały w tradycji wiele lat, warto wiedzieć, że są również takie, które powoli odchodzą w niepamięć. Dotyczy to między innymi:

1. Rozstawianie snopków siana w kątach pokoju lub uślanie słomą podłogi (ta sama symbolika, co w przypadku sianka pod obrusem).
2. Dekorowanie pokoju tzw. podłaźniczką, czyli gałązkami choinkowymi, ozdobionymi wstążkami (podłaźniczka została zastąpiona przez choinkę).
3. Potrząsania drzewkami owocowymi po wieczerzy wigilijnej, by pobudzić ich urodzaj.
4. Karmienie zwierząt gospodarskich resztkami z wieczerzy wraz z opłatkiem (zgodnie z przekonaniem, że pod postacią zwierząt ukazują się dusze zmarłych).
5. Dokładnego mycia się przed wigilią, by ochronić ciało przed wrzodami.
6. Wkładanie pod stół żelaznego przedmiotu (np. siekiery), by każdy mógł oprzeć o niego nogi, co miało zapewnić nogą siłę i wytrzymałość).
7. Chowanie na czas wigilii wszelkich przyborów do przędzenia (gdyby ktoś je zobaczył, mógłby latem dostać pomieszania zmysłów).

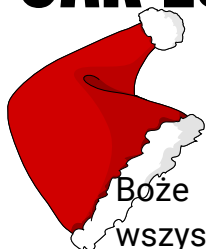

CO Z DZIADKIEM MROZEM?

Niektórym dzieciom prezenty przynosi Dziadek Mróz. Jego sanie prowadzą konie, które nie latają. Prezenty przynosi jedynie grzecznym dzieciom, a niegrzecznym daje różgi z metalowego kija. Daje prezenty aż dwa razy w roku. Jego pomocnica, to jego córka o imieniu Snigunka. Robi zabawki w dłoniach ze wszystkiego na przykład z szyszek. /Igor K/

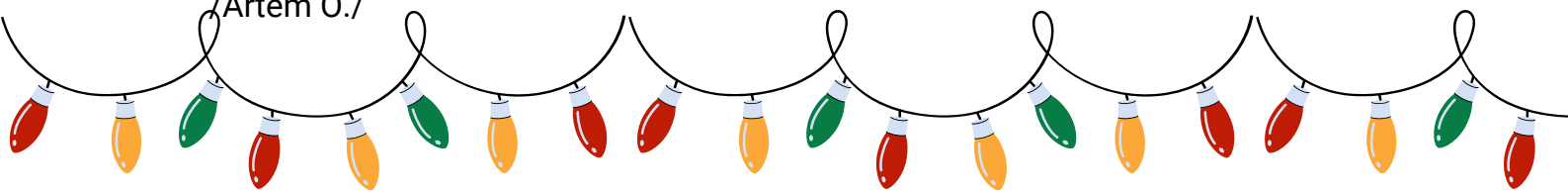

JAK LUDZIE ŚWIĘTUJĄ BOŻE NARODZENIE W INNYCH KRAJACH?

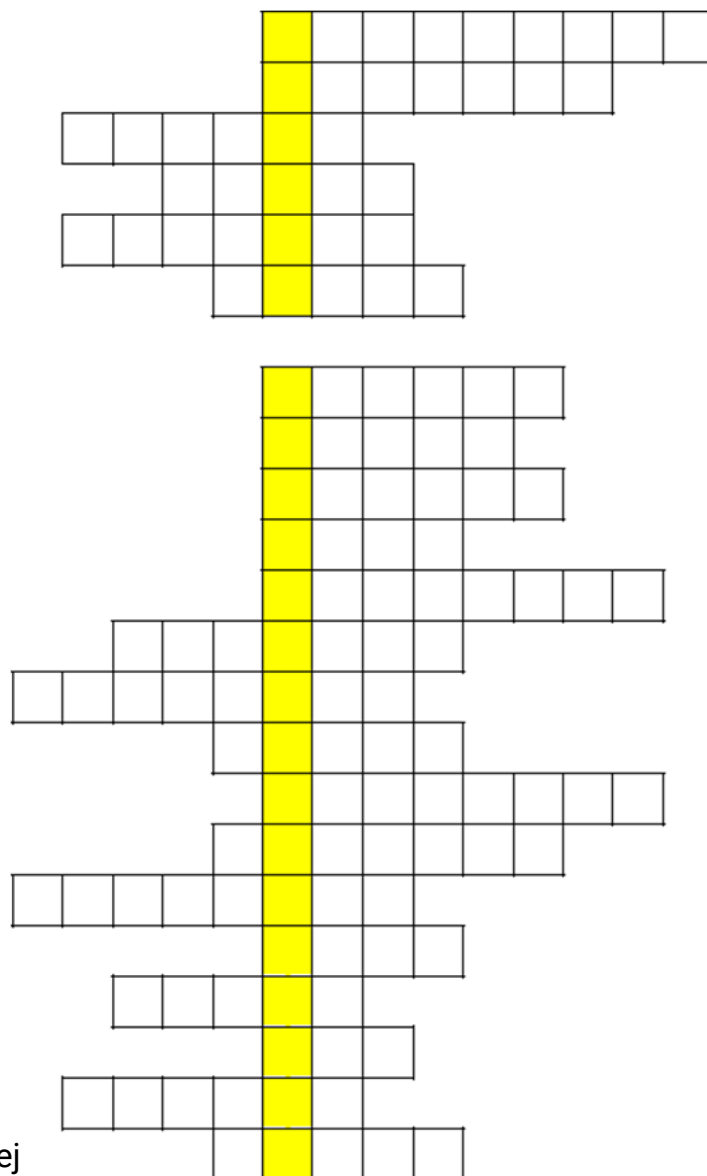

Boże Narodzenie – święto, które świętują w każdym kraju. Jednak nie wszyscy świętują tak samo. W Polsce zwykle ubieramy choinkę, dajemy sobie prezenty, łamiemy się opłatkiem, jemy 12 wigilijnych potraw. Pewnie jesteście ciekawi, jak świętują ludzie w innych krajach. Na przykład w Hiszpanii ludzie równo o godzinie 00:00 jedzą winogrona (u nich to się nazywa „winogrona szczęścia”), jedno na każde uderzenie zegara. Te winogrona mają zapewnić dobrobyt na kolejne 12 miesięcy. Mieszkańcy Grecji nie ubierają choinki, lecz robią z świecących girland i lampek łódkę. Trochę dziwne, prawda? Tradycyjna potrawa, to wieprzowina, a prezenty dzieciom przynosi św. Bazyli. Niemcy na Boże Narodzenie bardzo dużo śpiewają (kolęd, oczywiście). Ubierają choinkę, a tradycyjną potrawą jest gęś lub kaczka. Na Ukrainie ludzie, tak samo jak Polacy, mają 12 potraw, wśród których są: barszcz, ryba, grzyby, pierogi, gołąbki itd. Nocą Ukraińcy mają tradycję wnoszenia na pole diducha (to jest ozdoba wykonana z kłosów żyta) i palenia go. Jest to pożegnanie z zimą i wzywanie wiosny. Ostatni kraj, o którym wam opowiem, to będzie... Australia! W Australii choinkę ubiera się nawet pod koniec listopada! Prezenty mogą leżeć pod choinką przez kilka tygodni. Otwiera się je tylko w dzień Bożego Narodzenia. Na kolację Australijczycy zwykle jedzą świeże owoce, indyka i piją białe wino. To są niektóre kraje, ale jak chcecie dowiedzieć się więcej, to oczywiście możecie wyszukać informacji na internecie. Ja natomiast życzę Wam wesołych świąt i miłego Bożego Narodzenia!

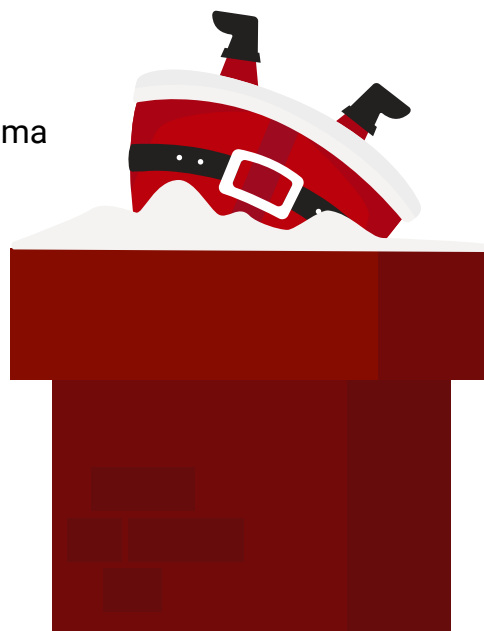
/Artem O./

KRZYŻÓWKA

1. świecą się na choince
2. obchodzimy ją 24 grudnia
3. ozdabiamy nim świąteczny stół
4. czego nie powinno się jeść w wigilie
5. dzielimy się nim podczas wieczerzy wigilijnej
6. gdy śliczna syna kołysała
7. wieszka się je na choince
8. kładziemy pod nim siano
9. leżał w nim Jezusek
10. pomocnicy Mikołaja
11. miesiąc, w którym zaczyna się kalendarzowa zima
12. na kogo dzieci czekają 6 grudnia
13. przynosi je Mikołaj
14. porusza się nimi Mikołaj
15. ciągną sanie
16. jemy je na wigilii – jest ich 12
17. czekamy na nią podczas wigilii
18. ostatnia pora roku
19. spadające białe płatki
20. cicha ...
21. zakładamy na szyję
22. zjeżdża się nimi z pagórków

SKĄD SIĘ WZIĘŁY TRADYCCJE ŚWIĄTECZNE?

Jedną z najbardziej znanych tradycji świątecznych jest dawanie prezentów. Nawiązuje to do darów, które Mędrcy ze Wschodu złożyli Jezusowi w Betlejem. Tradycja ubierania choinki pochodzi natomiast z Niemiec i znana jest już od XVI wieku. Zwyczaj ubierania choinki powędrował do Francji, a następnie, za sprawą brytyjskiej królowej rozpowszechnił się na całą Europę i Amerykę.

Pasterka obok wigilijnej wieczerzy jest jedną z najważniejszych bożonarodzeniowych tradycji. Pasterka, to msza święta, która odbywa się w Wigilię o północy i świętujemy w czasie jej trwania narodzenie Jezusa śpiewając przy tym kolędy.

Zwyczaj dzielenia się opłatkiem jest to natomiast symbol pojednania i przebaczenia. Znak przyjaźni i miłości. Dzielenie się nim na początku wieczerzy wigilijnej symbolizuje wyrażenie chęci bycia razem. /Małgorzata B./

TRADYCJE NOWOROCZNE *

Nowy Rok we Francji

We Francji najlepszym sposobem na spędzenie ostatniej nocy starego roku jest kolacja w gronie najbliższych w domu lub restauracji. Na stole nie może zabraknąć ostryg, foie grass, czyli pasztetów robionych z gęsi lub kaczych wątróbek, serów oraz wina lub szampana. O 12:00 mieszkańcy Paryża najczęściej zbierają się na Polach Elizejskich, gdzie najhuczniej wita się Nowy Rok.

Nowy Rok w Chinach

Datę rozpoczęcia i zakończenia nowego roku w Chinach określa kalendarz księżycowy. Huczne świętowanie trwa aż 16 dni, a kończy je Święto Latarni – tradycyjne, jedno z najstarszych chińskich świąt przypada na pierwszą pełnię nowego księżycowego roku (np.: 15.02.2022). Ogromne, jasno świecące lampiony w różnych rozmiarach i kształtach są jednym z najważniejszych elementów całej parady. W tym roku obchody przypadają na 10. lutego. Zwierzęta zodiaku podczas Nowego Roku w Chinach są bardzo ważne, ponieważ ludzie wierzą, że ich symbolika może mieć wpływ na przyszłość danej osoby. Zwierzęta zodiaku to np.: Smok, Wąż, Koń, Koza, Małpa, Kogut, Pies, Świnia, Szczur, Wół, Tygrys i Królik.

Nowy Rok w Meksyku

Meksykanie poza udziałem w barwnych paradach na ulicach i hucznych przyjęciach skupiają się w Nowym Roku na symbolicznym oczyszczaniu swoich domów. Przez okna wylewają całe wiadra wody, a przez drzwi frontowe wymiatają kurz i śmieci. Zabawy noworoczne w Meksyku niczym nie różnią się od zwykłych dyskotek. Nie obowiązują na nich stroje galowe ani wykwintne drinki. Podobnie jak w Polsce, o północy wznosi się toast szampanem i ogląda duży pokaz fajerwerków.

Nowy rok w Japonii

Japończycy od roku 1873 obchodzą Nowy Rok 1 stycznia, według zasad kalendarza gregoriańskiego. Wcześniej świętowano go zgodnie z chińskim kalendarzem księżycowym. Shin'nen no tanjubi oznacza „urodziny nowego roku”. Wierzy się, że zwiastuje on nadejście szeroko pojętego „nowego”, dając szansę na rozpoczęcie lepszego życia i pozbycie się wszelkich utrapień. W nocy z 31 grudnia na 1 stycznia w całym kraju rozbrzmiewają dzwony buddyjskich świątyń, które dzwonią 108 razy. Taka ilość podyktowana jest tym, że w Japonii liczba 108 nawiązuje do ludzkich złych pragnień i trosk, które ludzie przez cały rok noszą w sobie. Japońskie rodziny w ten dzień spotykają się przy wspólnej kolacji. Każda potrawa na stole symbolizuje jedno z noworocznych życzeń. Dzieci, z okazji Nowego Roku, otrzymują natomiast prezenty. Najczęściej są to pieniądze. Co więcej, dorośli dają sobie często kartki świąteczne.